

МЕСЕЦА ЈУЛА,
У 21. ДАН.

СПОМЕН СВЕТИХ
СВЕШТЕНОМУЧЕНИКА
ГЛАМОЧКИХ:
СИМЕ (БАЊЦА) И
МИРКА (СТОЈИСАВЉЕВИЋА).

МЕСЕЦА ЈУЛА, У 21. ДАН.

СПОМЕН СВЕТИХ СВЕШТЕНОМУЧЕНИКА ГЛАМОЧКИХ:
СИМЕ (БАЊЦА) И МИРКА (СТОЈИГАВЉЕВИЋА).^{*1}

НА ВЕЧЕРЊУ.

Катизма редовна.

На „Господе завапих ...“ стихире, [на 6;
три свештеномученику Сими], глас 4:

Од дјетинства сав Господњи био си, * Бога свим срцем желио си,
* и његовим си путем достојно ишао, * љубављу ревнујући у
Цркви његовој, * истински ревнитељ и у страдањима био си, *
показавши себе достојним дивљења и слављења, *
свештеномучениче Симо, * моли Христа Бога за спасење душа
наших.

Одивнога у подвигу свештеника, * као бесплотан тијело своје
предаде на муке и страдања, * душу пак и ум сачува за
Господа, * без страха и трепета стаде пред мучитеље, * презрјевши
сво суровство њихово, * храбро вјеру своју и служење свештено
посвједочи. * Господ видјећи расположење душе твоје, * снагу ти
дарова да трпљењем мука посрамиш нечастивога, * и побједитељ
над демонима показа се Симо славни, * свештеник Господњи, * кога
данас славимо као молитвеника и заступника пред Господом.

Радуј се и весели Цркви Божија на Камену – Врби, * гле
свештени пастир твој Симо, * данас са хорovima мученика
ликује на небесима, * овјенчан вјенцем мучеништва од Христа Бога, *
муке свакојакe поднесе и страдање * вјере ради и љубави Божије, *
тога ради Господ га прослави на небесима, * и благодат му дарова де
се моли за нас.

^{*1} Текст службе дајемо према тексту у радној верзији новог издања „Србљака“. Службу је сачинио Хризостом (Јевић), бивши еп. Бихаћко-петровачки (1991 – 2013), а сада Зворничко-тузлански (2013 и даље). Св. архијер. Сабор СПЦ на свом редовном заседању од 13. до 24. маја 2003. год. благословио је локално прослављање Босанско-крајинских свештеномученика пострадалих од усташа током II светског рата, до обављања припрема за уписивање у Општи месецослов светих.

Стихире друге, [три свештеномученику Мирку], глас 8:

Благошћу срца и кротошћу душе, * Мирко блажени, * понос и
 Украс Цркве био си, * љубављу Божанском и вјером Богу
 служећи сав божански био си, * путем уским и страдалним на
 Голготу страдања крст си изнио, * гледајући непрестано
 пастирначалника распета на крсту, * са лакоћом и без роптања
 муке и страдања поднесе, * достојан звања свога славан показа се, *
 Господ те као непоколебљивог мученика вјере прослави; * моли
 усрдно, о! преславни, Христа Бога, * да дарује свијету мир и велику
 милост.

Чашу страдања, по ријечи Господњој, испио си до краја, *
 свештеномучениче Мирко Гламочки, * понижења свакојака и
 бијења као јагње безгласно примио си, * трпљењем мука неустрашив
 поразитељ демонā, славни, показа се, * зато имајући велику милост
 пред Богом, * моли, о! свештеномучениче Мирко, за православни
 Гламоч твој, * који данас прославља твоју успомену, * да се спаси од
 свих биједа и невоља.

Га мноштвом пастве своје и сином јединцем мучеником, *
 Мирко славни свештеник Гламочки многе муке претрпи, * од
 безбожних и богомрских целата, * удостоји се радосног
 прослављања на небесима, * са сабором анђелā и мученикā, * а данас
 Црква слави помен твој и вапије: * молитвама Христe Боже
 свештеномученика твог, * даруј људима твојим велику милост.

Слава ... стихира свештеномученикā, глас 4:

Двојицу опјевајмо свештеномученика, * Симу и Мирка
 Гламочке, * ревнитеље Цркве Божије, * у страдањима и
 трпљењу мука истовјетне, * крвљу невином свештене одежде
 освешташе, * побједници гријеха и страсти се показаше, * тијело на
 муке предадоше, * а душе Богу уготовише, * вијенцем мучеништва се
 украсише, * Бог им дарова милост да се моле за нас.

[И сада ... Богородичан, или: Крсто-богородичан, глас исти].

На стиховње: стихире [Октоиха.

Слава ...], глас 2:

Мучитеља мржњу поразисте трпљењем, * Симо и Мирко
Гламочки, * безбожност њихову посрамисте вјером,
вапијући: * миомирис љубави твоје, Христе, обузе нас, * зато ни
каме, ни муке не могу од ње одвојити нас. * Вјенац славе мученика
примисте од Господа, * и милост да се молите за нас.

[И сада ... Богородичан, или: Крсто-богородичан, глас исти].

Тропар, глас 2:

Свештеномученици Гламочки, * Симо и Мирко, * крвљу вашом
потописте злобу мучитеља, * вијенцем мучеништва украсисте
главе ваше. * Молите милостивога Христа Бога нашега, * за спасење
душа наших.

НА ЈУТРЕЊУ.

Канон свештеномученика̄, глас 8.

Пјесма 1. Ирмос:

Пјевајмо Господу, * који проведе људе своје кроз Црно море, * као
једини који се славно прослави.

Ријечи муцања нашег * не могу исказати страдања * свехвалних
свештеномученика гламочких * Симе и Мирка.

Подвигом вашим поражена би горда дрскост мучитеља, * данас
повјенчани вијенцем мученика, ликују * свештеномученици
славни.

Крст на раме узевши, * на врага се устремисте * и силу његову
сатрасте, * славни свештеномученици. **Богородичан:**

Тебе, грозд живоносни * из којег тече сладост спасења свијету, *
Дијева роди.

Пјесма 3. Ирмос:

Ти си тврђава онима који теби прибјегавају, * Господе, ти си
свјетлост онима који сједе у тами, * и тебе велича дух мој.

Огле, ваше љубави, * која превазилази људски разум, * којом се
прилјеписте Христу, * свештеномученици славни.

Ослободивши се страха грјеховног, * слободни духом и срцем, * храбри свештеномученици, * мучитеље безумне славно посрамисте.

Потоци крви потекоше из измучених тјела ваших * пламен безбоштва усташког угасише * вама, пак, источише ријеку радости.

Богородичан:

Праматере Еве избављење си постала, * родивши свијету животодавца Христа, * Богородице.

Сједален, глас 8:

Непоколебљиви стубови Цркве, * и светионици неугасиви јависте се, * свештеномученици гламочки, * Симо и Мирко, * подвигом страдања јаче од сијања сунца * разагнасте таму усташког безбоштва; * мученици славни, * Христа Бога молите * да нам дарује велику милост.

Слава ... и сада ... Богородичан, [глас исти]:

Пресвета Дјево Богородице, * постала си скинија Божанске Ријечи, * превазилазећи чистотом и саме небеске чинове, * мене који сам више од свих безбројним сагрешењима постао прах грјеховни, * спаси заступништвом твојим.

[Или]: Крсто-богородичан, [глас исти]:

Неоскрнављена агница Ријечи, * нетрулежна Дијева – Мати, * гледајући на крсту распета из њене утробе рођеног, ридајући за Њим говораше: * јао мени, Сине мој, * како желећи избавити човјека од страдања грјеховног * драговољно страдаш на крсту?

Пјесма 4. Ирмос:

Чух Господе, тајну Твога промисла, * разумјех дјела Твоја, * и прославих Твоје Божанство.

Покропивши свештене одежде крвљу вашом мученичком, * украс страдалној пастви вашој постадосте, * Симо и Мирко, * мученици свехвални.

Мужевношћу вашом храбром, * свештеномученици славни, * као божански рибари * подерасте мреже усташтва богомрског.

Желећи живот бесмртни, * Мирко и Симо, * угасисте страстне побуде тијела, * које на страдање предадoste * и вијенац славе примисте. **Богородичан:**

Христос, крјепост и пјесма моја * из тебе засија, Пресвета, * Лизобилном благошћу Он нас избави * из првобитног престапа.

Пјесма 5. Ирмос:

Ранећи зором вапијем ти: * спаси нас, Господе, * спаси јер ти си Бог наш, * осим тебе другога немамо.

Мученичким страдањем на борилишту, * побједоносци Симо и Мирко блажени, * достојанства на небесима удостојисте се.

Преварише се властитом злбом мучитељи, * јер двојица мученика * страдањима побједише неваљаство њихово.

Огањ ревности разгори срца ваша пред лажним хришћанима, * које трпљењем мука поразисте, * свеславни. **Богородичан:**

Маријо, Богородице Дјево, * рођењем твојим осујети замке непријатеља спасења, * а оне који те пјесмом величају развесели.

Пјесма 6. Ирмос:

Молитву ћу излити пред Господом, * и Њему ћу казати туге моје, * јер душа се моја испуни злом, * и живот мој приближи се аду, * али молим се као Јона: * Боже, избави ме од трулежности.

Мученици славни, * слабости и недовољности људске надопунисте благодаћу Духа, * силом крста укрјеписте се, * земаљска задовољства замјенисте Божанском љубављу, * вјенцем славе украсисте се.

Божанском љубављу погасисте огањ мржње безбожних мучитеља, * а трпљењем мука показасте чуда Божанске љубави, * славни.

Светионици били сте свима у тами олује страдања, * мученици славни, * подвигом освјетљавајући котву спасења. **Богородичан:**

Као најдјевственији крин * из прекрасних крајолика земаљских
Господ те узбра, * и усели се у утробу твоју, Дјево, * и родивши
се из тебе * све испуни благоуханим мирисом.

Кондак, глас 4:

Шубав Божанска распламса се у срцима вашим, * Симо и
Мирко, мученици славни, * на врага се устремисте, * и
гордост усташку крстом Христовим сатрасте, * у житницу Господњу
као племенита пшеница приспјесте, * где се прослависте као
побједоносци.

ГИНАКГАР:

[**Д**ана] 21. овог мјесеца вршимо успомену на свештеномученике
Симу и Мирка Гламочке. Ови предивни Христови угодници
бише свештеници Цркве Божије у Гламочу када поче гоњење Цркве
Божије и вјерних њених од стране хрватских усташа 1941. године.

Претрпјеше највеће муке на које их ставише њихови мучитељи,
али остадоше чврсти и непоколебљиви у вјери Христовој, и духовној
пастви својој примјер вјере и побожности бише. Свештеномученик
Симо би сасјечен на сред града Гламоча, а свештеномученик Мирко
послије тешких мука и истјазаван бачен би у јаму на Корићини,
заједно са својим сином јединцем и другим православним Србима
који пострадаше због своје вјере православне. Њихове свете мошти
извађене су из ове јаме 1991. године и чувају се у заједничкој крипти
у манастиру Веселињу.

Њиховим молитвама, Господе Исусе Христе, Сине Божији,
помилуј и спаси нас. [**А**мин.]

Овог дана вршимо и успомену на **св. пророка Језекиља**.
Пророковао 27 година и био савременик пророка Јеремије. Њихова
пророштва саглашаваху се једна с другима. Велика и дивна виђења
имаше овај свети пророк Божији, али злоба његовог народа који он
изобличаваше због њихових преступа не поштеди га. Његови
невјерни сународници – Јевреји, везаше га за коњске репове и
растроше. Сахрањен би у истој гробници гдје и Сим, син Нојев.

Преподобни Симеон и Јован, два млада човјека оставише дом и родбину своју и замонашише се у обитељи св. Герасима од игумана Никона, те се удаљише у пустињу. Због великих подвига Бог их обдарио даром чудотворства још за живота.

Њиховим молитвама, Господе Исусе Христе, Боже наш, помилуј и спаси нас. [Амин.]

Пјесма 7. Ирмос:

Из Јудеје некада дођоше младићи у Вавилон, * вјером у Бога Тројичнога пламен огњене пећи угасише, пјевајући: * Боже отаца наших, благословен си.

Вјерношћу добрих слугу Божијих, * наслијеђем Његовим постали сте славни, * неразрушивим оковима вјере, пјевајући: * Боже отаца наших, благословен си.

Пред судом неправедним безбожних мучитеља храбро стадоште, * вјеру своју православну јасно исповједисте, пјевајући: * Боже отаца наших благословен си.

Шубави ради Божије, свештенотученици славни, * живот свој на смрт предасте, * тиме пак живот славно сачувасте, пјевајући: * Боже отаца наших, благословен јеси. **Богородичан:**

Дјево, младица из корјена Јесејева била си, * којом израсте **Аспасење** свима, * који Сину Твоме вјером пјевају: * Боже отаца наших, благословен си.

Пјесма 8. Ирмос:

Цара небескога, * кога пјевају војске ангелске, * похвалном пјесмом пјевајте * и величајте у све вијекове.

Свештеници и мученици непобједиви, * војници добри, * куле необориве, * охрабрење вјерних, * изобличитељи безбожности, * ви се богомудри свештенотученици показасте.

Ирак безбожства не могаше помрачити * сијање свештеног **Страдања** вашег, преславни, * данас пак вашим прослављањем Црква торжествује. **Богородичан:**

Гтворитељ свега * благоизволи се уселити у утробу твоју, * Пречиста, * желећи нас иструлеле гријехом обновити, * Њега величајмо у све вијекове.

Пјесма 9. Ирмос:

Људима је немогуће Бога видјети, * на њега анђелски чиновни не могу гледати, * Тобом се свим људима јави оваплоћено Слово,^{2*} * Њега славећи с небеским силама, * Тебе величамо.

Ни бијење, * нити усташке каме, * свакојака понижења и поруге * не могоше вас одвојити од љубави Божије, * свештенумченици достојни дивљења.

Као некад Кајин што брата Авеља уби, * мржње и зависти ради, * бајонетама и камама усташе вас сасјекоше, * крв вашу пролише и одежде свештене окрвавише, * њима се мученички украсисте, предивни.

Пуна радости и Божанске свјетлости * ваша успомена, Симо и Мирко, свијету засија, * одгонећи мрак безбоштва, * и просвећујући све који врше успомену вашег страдања. **Богородичан:**

Бура страсти смућује ме, * и сласт грјеховна ме потапа, * Пресвета, * Ти која си родила кормилара, * руку помоћи ми пружи и спаси ме, * једино спасење оних које те са вјером величају.

Свјетилан:

Гвештеници и мученици, * незлобиви као јагњад показасте се, * муке и страдања свакојака поднесосте, * вјеру и љубав Божанску у подвигу сачувасте, * тога ради Бог вас прослави * вјенцима мучеништва. **[Слава ... и сада ...], Богородичан:**

Данил Те унапријед описа као неокрњену гору, * од које се одломи часни Камен, * који сатра идолске храмове, * Богородице Маријо.

^{2*} = Ријеч.

СВЕТИ НОВОМУЧЕНИЦИ ГЛАМОЧКИ.*3**СВ. СВЕШТЕНОМУЧ. СИМО ГЛАМОЧКИ.*4**

Свети свештеномученик Симо (Бањац) Гламочки рођен је 9. марта 1871. године у Горњем Рибнику, срез Кључки. Богословију је завршио у Рељеву 1893. године. Био је учитељ у Кључу од 1. септембра 1894. до 1895. године, а затим у Доњем Вакуфу до 30. јуна 1896. године. 23. фебруара 1897. године, рукоположен је за свештеника и постављен за пароха у Смољани, гдје је остао до 23. марта 1900. године, када је постављен за пароха у Камену, а касније је прешао на парохију у Гламоч, гдје га је и затекла мученичка смрт. Илићдански покољи захватили су и гламочки срез. Овај покољ су извршиле усташе из Ливна, који су уочи светог Илије 1941. године дошли у Гламоч. У том великом покољу мученички је пострадао и свештеномученик Симо, кога су усташе исекле у центру варошице Гламоч. На редовном заседању Св. архијерејског сабора СПЦ 20. маја 2003. године, на предлог епископа бихаћко-петровачког Хризостома (Јевића), убројан је у сабор светих свештеномученика Цркве Божије. Спомен светог свештеномученика Симе гламочког врши се 21. јула.

СВ. СВЕШТЕНОМУЧ. МИРКО ГЛАМОЧКИ.*5

Свети свештеномученик Мирко (Стојисављевић) Гламочки рођен је 14. априла 1885. године у Отишићу, срез Сињ. Богословију је завршио у Задру 1908. године. Рукоположен је за ђакона 18., а за свештеника 20. јула 1909. године и постављен на парохију у Дрнишу, одакле је прешао у Метковић, па у Тепљух и најзад у Гламоч, гдје га је и рат затекао. Усташе из Ливна дошле су у Гламоч 30. јула 1941. године и похапсили све угледније Србе из Гламоча. Међу њима био је и свештеник Мирко са његовим сином јединцем. Похапшени Срби везани су жицом, утоварени у камионе и одвежени у Корићну, планину преко које пролази пут од Ливна за Гламоч, гдје су сви побијени. Лешеве побијених бачени су у дубоке провалије које се налазе на том путу. На редовном заседању Св. архијерејског сабора СПЦ, 20. маја 2003. године, на предлог епископа бихаћко-петровачког Хризостома (Јевића), убројан је у сабор светих свештеномученика Цркве Божије. Спомен светог свештеномученика Мирка гламочког и његовог сина мученика Новице, врши се 21. јула, заједно са светим свештеномучеником Симом гламочким.

СВ. НОВОМУЧ. НОВИЦА ГЛАМОЧКИ.

Свети новомученик Новица био је син гламочког свештеника Мирка Стојисављевића. У својој 21-ој години с оцем и многим другим Србима бачен је у јаму Корићни 30. јула 1941. године.

*3 у Календару СПЦ: 9. јула заједнички празник – Сабор свештеномученика Гламочких и Кулен-вакуфских.

*4 текст преузет са сајта „Босанско Грахово“ и незнатно измењен.

*5 текст преузет са сајта „Босанско Грахово“ и незнатно измењен.

